

УДК 639.3.09:614.4:616.9(477.41)

ШЕВЧЕНКО Є.Г., магістрант

Науковий керівник – **ДЖМІЛЬ В.І.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

e-mail: 98969@i.ua

ОЦІНКА ЕПІЗООТИЧНОГО СТАНУ З ПАРАЗИТАРНИХ ХВОРОБ РИБ, ЩО НАСЕЛЯЮТЬ СТАВОК СПІЛКИ РИБАЛОК СЕЛА ЛИПОВЕЦЬ КАГАРЛИЦЬКОГО РАЙОНУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

В тезах зроблено аналіз видового складу риб, які населяють ставок в селі Липовець Кагарлицького району Київської області. Проведено оцінку епізootичного стану з паразитарних хвороб деяких коропових, що населяють дану водойму.

Ключові слова: ставок, риба, любительське рибальство, паразитарні хвороби, постодиплостомоз, диплостомоз.

Рибництво є однією з важливих галузей сільського господарства, яка забезпечує споживача цінною для життя людей продукцією – рибою.

Україна має значний потенціал та можливість для створення значної кількості невеликих рибницьких господарств. Є значний потенціал розвитку аквакультурних господарств, які надають рекреаційні послуги. За оцінкою спеціалістів фермерські (сімейні) рибні господарства – це майбутнє українського рибництва, тому створення умов для розвитку цього напрямку аквакультури та марикультури є першочерговим завданням [1].

Окрім промислового вирощування риби в останній час в населених пунктах створюються спілки які проводять зариблення ставків, які знаходяться на території населених пунктів з метою ведення любительського рибальства.

Як правило з цією метою використовуються природні водойми які не піддавалися меліоративним заходам та їх населяють аборигенні види риб.

Для збільшення кількості риб у водоймі їх зариблюють різновидовими та різновіковими рибами.

Такий спосіб ведення рибництва є недосконалим тому, що відсутні протиепізootичні заходи, а це може призвести до виникнення різноманітних хвороб риб, які можуть призводити до зниження якості риби та її загибелі [2-5].

Як вище сказано епізootичне благополуччя водойми щодо хвороб риб є запорукою у спішного вирощування риби.

Враховуючи вище сказане нами було проведено епізootичне обстеження риб, які населяють ставок спілки рибалок села Липовець Кагарлицького району Київської області.

Дослідження проводили в весняно-літній період 2019 року.

При виконанні роботи нами було встановлено, що досліджуваний ставок має площу 15 га водного дзеркала. Середня глибина в межах 2,5 м, в прибережній зоні глибина становить близько 0,5 м а саме глибоке місце 3,5 м.

Товщина мулистого відкладання у ставку від 10 до 40 см. Загальне заростання ставка надводною та підводною рослинністю близько 15 відсотків.

Ставок населяють рибоїдні птахи, які можуть бути джерелом розповсюдження інвазійних хвороб риб.

Вивчаючи видовий склад риб, нами встановлено наявність високопродуктивних мирних риб таких, як короп, товстолобик, білий амур, малопродуктивних – карася. Хижаки – щука. Із сміттєвих риб були виявлені окунь, верховод, плітка, йорж.

При виконанні досліджень особлива увага приділялась дослідженню цінних видів риб.

Нами було досліджено по 10 - коропів та карасів, 5 – щук, 8 – товстолобиків та 5 – білих амурів.

При дослідженні коропів було встановлено ураження паразитичними ракоподібними. На поверхні тіла було виявлено наявність аргулюсів причому екстенсивність інвазії (Е.І.) становила 50% за інтенсивності інвазії (І.І.) – 1,3 екз. на рибу. Також було виявлення ураження лернеями

причому Е.І. становила 30% за І.І. – 0,6 паразита на рибу. Дослідження очей показало наявність ураження коропів трематодами, а саме диплостомами за Е.І. – 30% та І.І. – 0,6 паразита на рибу.

За дослідження карасів нами було встановлено також ураження паразитичними ракоподібними. Ми виявили аргулюсів за Е.І. - 40% за І.І. – 0,7 екз. на рибу. Також при дослідженні очей було виявлено личинок диплостом за Е.І. – 40% та І.І. – 1,2 паразита на рибу. Окрім паразитичних ракоподібних та трематод у карасів виявлено ураження нематодами, а саме філометрами за Е.І. – 50% та І.І. – 1,8 паразита на рибу. Філометри виявляли у хвостовому плавнику карасів.

У товстолобиків виявляли паразитичні ракоподібні (ергазилюси Е.І. – 62,5% та І.І. – 3 екз на рибу), (аргулюси Е.І. – 25% та І.І. – 0,38 екз на рибу). Також виявлено ураження личинками трематод (постодиплостоми Е.І. – 87,5% та І.І. – 2,5 екз на рибу), (диплостоми Е.І. – 62,5% та І.І. – 5,25 екз на рибу).

При дослідженні білих амурів було виявлено лише представників паразитичних ракоподібних (ергазилюси Е.І. – 40% та І.І. – 1,4 екз на рибу), (аргулюси Е.І. – 60% та І.І. – 0,6 екз на рибу).

Серед досліджених риб найменше були уражені щуки, при їх дослідженні були виявлені лише паразитичні ракоподібні а саме аргулюси з Е.І. – 60% та І.І. – 2,2 екз на рибу.

З проведених досліджень слід сказати, що найменше ураженими були щуки і найбільше товстолобики. Причому найбільш розповсюдженим представником паразитофауни були паразитичні ракоподібні аргулюси які зустрічалися в усіх досліджених риб.

Нематоди (філометри) реєстрували лише в карасів, а личинки трематод (постодиплостом) лише в товстолобиків.

Отже слід зробити висновок про те, щодана водойма є неблагополучною що до виявлених паразитарних хвороб оскільки профілактичні та лікувальні заходи в даній водоймі не проводилися.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Шарило Ю.Є. Сучасна аквакультура: від теорії до практики. Практичний посібник/ Ю.Є. Шарило, Н.М. Вдовенко, М.О. Федоренко, В.В. Герасимчук, Г.І. Небога, Л.А. Гайдамака, О.Б. Олійник, Н.М. Матвієнко, О.О. Деренько, І.Л. – К.: «Простобук», 2016. – С.7.
2. Грициняк І.І., Справочник рыбовода. Профилактика болезней рыб/ И.И. Грициняк, Н.А. Сидоров, Н.Н. Матвиенко, Е.В. Шульга, Н.Н. Сазанова – К.: Рыбка моя, 2008. – 112 с.
3. Головина Н.А. Ихтиопатология/ Н.А. Головина, Ю.А. Стрелков, В.Н. Воронин, П.П. Головин, Е.Б. Евдокимова, Л.Н. Юхименко. Под ред. Н.А. Головиной, О.Н. Бауера. – М.: Мир, 2007. – 448 с.
4. Баетур О.Н. Болезни прудовых рыб/ О.Н. Баетур, В.А. Мусселиус, Ю.А. Стрелков. – М.: Легкая и пищевая промышленность, 1981. – 320 с.
5. Грищенко Л.И. Болезни рыб и основы рыбоводства/ Л.И. Грищенко, М.Ш. Акбаев, Г.В. Васильков – М.: Колос, 1999. – 456 с.

УДК: 619:616.998.21

БРАЖКО В.Д., студентка

Науковий керівник – **ЦАРЕНКО Т.М.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ЕПІЗООТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СКАЗУ У БІЛОЦЕРКІВСЬКОМУ РАЙОНІ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Територія Білоцерківського району Київської області є неблагополучною щодо сказу тварин, щороку у районі спостерігались спалахи сказу. Епізootичною особливістю захворювання є його дифузний характер, сказ реєструється у населених пунктах у різних частинах району. Спалахи сказу у районі характеризуються контактом хворих лисиць і домашніх нещеплених тварин та великої рогатої худоби господарств на фоні перебільшення норми кількості лисиць на 1 га. території.

Ключові слова: сказ, дикі тварини, МФА, лабораторна діагностика, вакцинація.